

BIOGRAFIJA / Ivan Štraus, arhitekt

Arhitekt Ivan Štraus rođen je 1928. godine u Kraljevini Jugoslaviji. Studij arhitekture započeo je u Zagrebu 1947. godine, a diplomirao je 1958. godine na Tehničkom fakultetu u Sarajevu.

Djelatnost projektanta započeo je kao student arhitekture, 1952. godine, na svom prvom i uspješnom učešću na arhitektonskom konkursu. Od tada je osvojio tridesetak vodećih nagrada na javnim jugoslavenskim natječajima, a na dva internacionalna natječaja prve nagrade – 1964. godine za zgrade Glavne pošte, Ministarstva PTT i Uprave telekomunikacija u Addis Abebi, Etiopija (sa Z. Kovačevićem) i 1973. godine za zgradu Opere u Sofiji, Bugarska (sa H. Muhasilovićem).

Realizirao je niz objekata od kojih neke na osnovu nagrađenih natječajnih ideja. Značajem se izdvajaju Glavna pošta Addis Abebe, Ministarstvo PTT i Uprava telekomunikacija carevine Etiopije, te muzej pošta u Addis Abebi; u Sarajevu Poslovni centar UNIS – dva nebodera kojima su građani dali lokalna imena iz popularne tv-serije: *Momo i Uzeir*; poslovno-tehnička zgrada Elektroprivrede BH, hotel visoke kategorije Holyday Inn, i drugi; u Beogradu Muzej avijacije; u Nikšiću hotel Onogošt, u Slanom pored Dubrovnika hotel, Dom kulture (armije) u Derventi, Pres-centar na Bjelašnici, dvije župne crkve; u Zoviku i Dubravama kraj Brčkog. Dvije crkve su u fazi izgradnje; u Banja Luci i Sarajevu/Dobrinja.

Godine 1965. nagrađen je Nagradom grada Sarajeva; 1978. godine Nagradom Republike Bosne i Hercegovine, a 1990. godine Saveznom nagradom Borbe za najuspjelije arhitektonsko ostvarenje u Jugoslaviji - Muzej avijacije u Beogradu završenog nakon dvadeset godina od usvojene natječajne ideje.

Godine 1984. izabran je za dopisnog člana Akademije nauka i umjetnosti Bosne i Hercegovine; a godine 2012. izabran je za inostranog člana Srpske akademije nauka i umjetnosti.

Tokom 1973. i 1974. godine prezentirao je jugoslavenskoj javnosti svoje djelovanje kao arhitekt samostalnom izložbom u Sarajevu, Beogradu i Zagrebu, 1986. i 1987. godine obimnu retrospektivnu izložbu svoje aktivnosti kroz 25 godina, u Sarajevu, Skoplju, Beogradu, Ljubljani i Novom Sadu. Bio je čest učesnik kolektivnih arhitektonskih izložbi; u New Yorku u okviru izložbe *Yugoslav architecture 1977. – 1984.*; u Beogradu na izložbi *11 istaknutih arhitekata Jugoslavije*; te u Sarajevu, Zagrebu, Budimpešti i Mariboru u okviru izložbe *Arhitekti – akademici Bosne i Hercegovine*.

Godine 1977. štampao je hroniku *Nova bosanskohercegovačka arhitektura*; 1987. godine jedan je od autora knjige *Arhitektura XX vijeka u ediciji Umjetnost na tlu Jugoslavije*; godine 1991. izdaje hroniku *Arhitektura Jugoslavije 1945 – 1990*; u Parizu je 1994. godine štampao je dnevnik *Sarajevo, l'architecte et barbares* na francuskom jeziku, a 1995. godine na bosanskom jeziku pod naslovom *Arhitekt i barbari*. Godine 1998. izdao je hroniku *Arhitektura Bosne i Hercegovine 1945. – 1995. godine*; godine 2002. publicirao je ANUBiH monografiju *Ivan Štraus, arhitekt '52 – '02*, a godine 2010. Izdaje knjigu *99 arhitekata sarajevskog kruga 1930. – 1990*. U Sarajevu 2013. godine štampa drugo izdanje hronike značajnih arhitektonskih ostvarenja u periodu socijalističke vladavine u Jugoslaviji pod naslovom *Arhitektura Jugoslavije 1945. – 1990*.

IVAN ŠTRAUS, arhitekt

NOVA BOSANSKOHERCEGOVAČKA ARHITEKTURA –
„Svjetlost“ Sarajevo, 1977. godina,

ARHITEKTURA XX VIJEKA (sa pet koautora) u ediciji „Umjetnost na tlu Jugoslavije“ –
„Prosveta“ Beograd i „Spektar“ Zagreb, 1986. godine,

15 GODINA BOSANSKOHERCEGOVAČKE ARHITEKTURE / 1970. – 1985. –
„Svjetlost“ Sarajevo, 1987. godine,

ARHITEKTURA JUGOSLAVIJE / 1945 – 1990 – „Svjetlost“ Sarajevo, 1991. godina,

SARAJEVO, L'ARCHITECTE ET LES BARBARES – „Edition du Linteau“ PARIS, 1994.
godina,

ARHITEKT I BARBARI – „Međunarodni centar za mir“ Sarajevo, 1995. godina,

ARHITEKTURA BOSNE I HERCEGOVINE / 1945. – 1995. – „Oko“ Sarajevo, 1996.
godina,

IVAN ŠTRAUS / monografija '52 – '02 – „Akademija nauka i umjetnosti Bosne i
Hercegovine „ Sarajevo, 2002. godina,

99 ARHITEKATA SARAJEVSKOG KRUGA 1930 – 1990 – „Šahinpašić“ Sarajevo, 2010.
godina,

ARHITEKTURA JUGOSLAVIJE 1945 – 1990 (dopunjeno drugo izdanje) „Sarajevo Green
Design“ Sarajevo, 2013. godina.